

Granskning av årsredovisning 2014

Kommunalförbundet
Norrbottnens läns
Kollektivtrafikmyndighet

Per Ståhlberg
Certifierad kommunal
revisor
April 2015

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	God ekonomisk hushållning	5
3.2.	Rättvisande räkenskaper	5
3.2.1.	Resultaträkning	5
3.2.2.	Balansräkning	6
3.2.3.	Kassaflödesanalys	6
3.2.4.	Sammanställd redovisning	6

1. *Sammanfattning*

På uppdrag av revisorerna i Kommunalförbundet Norrbottens läns Kollektivtrafikmyndighet har PwC granskat direktionens årsredovisning för år 2014. Granskningen har resulterat i följande iakttagelser och bedömningar:

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar delvis överensstämmer med kraven i KRL.

Vi noterar att förbundets återrapportering av de hel- och delägda bolagens verksamhet och ekonomi i förvaltningsberättelsen är bristfällig. Uppgifter om Länstrafiken rapporteras till viss del, däremot så måste rapporteringen om framförallt Norrtågs verksamhet och måluppfyllelse förbättras.

Några mål för god ekonomisk hushållning har inte fastställts i budget vilket kommunallagen föreskriver. Förbundet har däremot genom trafikförsörjningsprogrammet antagit fem funktionsmål som följs upp i förvaltningsberättelsen. Däremot saknas en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen. En översiktlig granskning av nyckeltalen tyder dock på att förbundet har en bit kvar till måluppfyllelse.

För framtiden bör direktionen ta fram mål för sin verksamhet utifrån sitt uppdrag och förbundsordningen samt tillse att målen täcker in en större del än bara Länstrafikens verksamhetsområde. Formellt ska dessa mål, som ska inbegripa både det finansiella som det verksamhetsmässiga perspektivet, framgå av budgetdokumentet.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i stort uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och delvis är upprättad enligt god redovisningssed.

Till kommande år bör direktionen arbeta för att ytterligare anpassa årsredovisningen mot god redovisningssed och prioritera följande delar:

- Lämna information om kvalitet och måluppfyllelse för de ägda bolagen
- Redovisa hur utfallet förhåller sig till beslutad budget (driftsredovisning)
- Ta fram mål för god ekonomisk hushållning och i årsredovisning lämna en sammantagen bedömning huruvida utfall och ekonomi är förenliga med de beslutade målen

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner, landsting och kommunalförbund. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är förbundsdirektionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som beslutats om avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar delvis överensstämmer med kraven i KRL.

Vi noterar att förbundets åiterrapportering av de hel- och delägda bolagens verksamhet och ekonomi i förvaltningsberättelsen är bristfällig. Uppgifter om Länstrafiken rapporteras till viss del, däremot så måste rapporteringen om framförallt Norrtågs verksamhet och måluppfyllelse förbättras.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller endast en kortfattad beskrivning av ekonomin utöver det som framgår av resultat- och balansräkningarna. Tabell över driftbidragets fördelning mellan medlemmarna samt en sammanställning av koncernföretagens resultaträkningar framgår.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår bland annat information om myndighetens framtida inriktning. I avsnittet redovisas förbundets ambitioner att finna synergieffekter för att optimera trafikförsörjningen i kombination med ett effektivt resursutnyttjande.

Annat som omnämns för framtiden är exempelvis försök med flygbil samt eventuellt projekt med elbussar på kortare sträckor.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ger en kortfattad beskrivning av förbundets samlade verksamhet och organisation. Utöver resultaträkningar lämnas inte tillräckliga upplysningar om ekonomi och framförallt inte om verksamhet i koncernföretagen vilket RKR 8.2 föreskriver ska göras. Exempelvis görs ingen analys av den ekonomiska utvecklingen i företagen eller bedömningar av affärs- och marknadsrisker samt finansiella risker som eventuellt föreligger.

Enligt kommunallagen har direktionen uppsiktsplikt över sina hel- och delägda bolag. Av lagen framgår bland annat att direktionen årligen ska säkerställa att bolagen har bedrivit sina verksamheter i enlighet med bolagsordningar och ägardirektiv. Naturlig kanal för att åiterrapportera denna uppsikt över bolagen är i förbundets årsredovisning.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Förbundets investeringar uppgår till 63 tkr (213 tkr). Investeringar har gjorts i datorutrustning och kontorsinventarier.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Årsredovisningen ska enligt KRL innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till beslutad budget. Någon sådan redovisning är inte upprättad för 2014.

3.1.2. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Några mål för god ekonomisk hushållning har inte fastställts i budget vilket kommunallagen föreskriver. Förbundet har däremot genom sitt regionala trafikförsörjningsprogram antagit fem funktionsmål utifrån det nationella, övergripande transportpolitiska målet som är att ”säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet”. Dessa mål följs upp i förvaltningsberättelsen.

Funktionsmål	Definition
Tillgänglighetsmålet	Minst 80 % av resenärerna ska bedöma sin nöjdhet med kollektivtrafiken som fyra på en femgradig skala.
Attraktivitetsmålet	Kollektivtrafiksystemet ska hålla en god kvalitet, vara användarvänligt, sammanhållet och samordnat. Mål att öka kollektivtrafikresandet med 10-15 % över en femårsperiod.
Miljömålet	Kollektivtrafiken planeras och utformas så att miljöpåverkan minskar och energianvändningen ökar.
Effektivitetsmålet	Kollektivtrafiken planeras och utförs för ökad kostnadseffektivitet. Mål om kostnadstäckningsgrad på 50 %.
Regionalt effektivitetsmål	Kollektivtrafiken utvecklas för att stärka förutsättningarna för en sammanhållen och utvidgad arbetsregion.

Det redovisas en mängd nyckeltal, både färskt och en del från 2013, däremot saknas en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen. En översiktlig granskning av nyckeltalen tyder dock på att förbundet har en bit kvar till måluppfyllelse.

För framtiden bör direktionen ta fram mål för sin verksamhet utifrån sitt uppdrag och förbundsordningen samt tillse att målen täcker in en större del än bara Länstrafikens verksamhetsområde. Formellt ska dessa mål, som ska inbegripa både det finansiella som det verksamhetsmässiga perspektivet, framgå av budgetdokumentet.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen i stort ger en rättvisande bild av årets resultat. En utveckling mot tidigare år är att resultaträkningens uppställning nu i stort

överensstämmer med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen. Jämförelsetalen 2013 har räknats om.

Årets resultat uppgår till -883 tkr. Underskottet har till stora delar uppstått beroende på icke budgeterade kostnader för bland annat rekrytering och utbildning av personal i samband med uppstarten av färdtjänstverksamheten.

Verksamhetens nettokostnader har med anledning av den utökade verksamheten stigit från 2,8 till 4,9 mnkr mellan åren.

Tilläggsupplysningar till resultaträkningen i form av noter kan utvecklas till kommande år.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i stort ger en rättvisande bild av tillgångar, skulder och eget kapital. Granskningen visar dock att skuld för semesterlöner och sociala avgifter inte bokförts fullt ut.

Balansräkningen är i stort uppställd enligt KRL och den omfattar tillräckliga noter.

Med undantag för semesterlöneskulden och därtill hörande sociala avgifter är vår bedömning att tillgångarna och skulderna existerar, är i stort rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar förbundets finansiering samt att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Årets kassaflöde är liksom föregående år positivt 1,8 mnkr (1,7 mnkr).

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av förbundets ekonomiska resultat och ställning. Konsolideringen av underliggande enheter bedöms ha utförts på ett korrekt sätt. Vad gäller resultaträkningens uppställning konstaterar vi att den på ett bättre sätt anpassats till KRL än vad som var fallet föregående år. Jämförelsetalen 2013 har räknats om.

Koncernens resultat för 2014 uppgår till -890 tkr (345 tkr). Aktiebolagen ingående i den sammanställda redovisningen redovisar, efter koncernbidrag mellan Länstrafiken och Busstationsfastigheter på 204 tkr, ett nollresultat.